

N:o 131.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 maj 1907.
— — — — Andra Kammaren den 14 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ny aflöningsstat för statskontoret jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande n:o 91.)

Till Konungen.

I en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 100) af den 15 sistlidne mars har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att

Bih. till Riksd. Prot. 1907. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 41 Häft. (N:o 131.) 1

dels godkänna följande förslag till aflöningsstat för statskontoret att tillämpas från och med år 1908:

	K r o n o r .				Summa.	
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Orts-tillägg.	Arfvoden eller missräkningspenningar.		
1 generaldirektör	7,000	3,000	1,000	—	11,000	
1 statskommissarie och byråchef	5,000	2,500	600	—	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
2 dito	10,000	5,000	1,200	—	16,200	
1 andra gradens tjänsteman, sekreterare	3,600	1,800	400	—	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 dito, räntmästare	3,600	1,800	400	500	6,300	
1 dito, kamrerare och kassakontrollant	3,600	1,800	400	—	5,800	
1 dito, förste revisor	3,600	1,800	400	—	5,800	
1 dito, kamrerare	3,600	1,800	400	—	5,800	
1 första gradens tjänsteman, stämpelkassör	2,200	1,500	300	500	4,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 dito, revisor	2,200	1,500	300	—	4,000	
8 dito, revisorer och bokhållare, registrator	17,600	12,000	2,400	—	32,000	
Till amanuenser, vikariatersättning, renskrifning och flitpenningar	—	—	—	30,700	30,700	
1 förste vaktmästare	900	450	150	—	1,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	150	—	1,200	
5 dito	3,500	1,750	750	—	6,000	
					Summa 144,700	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

dels godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner, nämligen att innehafvare af ordinarie befattning i statskontoret skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af ämbetsverket eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet

kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, äfvensom därest ämbetsverkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom själfständigt ämbetsverk anses, eller därest vissa ifrågavarande ämbetsverk tillhörande göromål öfverflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänstegrad och den aflöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till hvilket göromålen öfverlämnas;

att med ordinarie befattning i statskontoret icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning i nämnda ämbetsverk ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej, hvad angår chef eller ledamot, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, statskontoret, uppå därom gjord framställning, och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i ämbetsverket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibehållas;

att tjänsteman i första lönegraden är skyldig att tjänstgöra å den särskilda befattning inom graden, där statskontoret, till befordrande af arbetets oafbrutna gång, finner honom lämplig och behöflig;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman eller betjänt för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att därest tjänsteman eller betjänt varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af statskontoret pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej statskontoret finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att, vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning i statskontoret, densamma, mot åtnjutande, i förstnämnda fall af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men i senare fallet af däremot svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller på grund af förordnande i följd af frågan om statskontorets omorganisation;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att tjänstemännen äga årligen, när sådant utan hinder för göromålsens behöriga gång kan ske, åtnjuta semester, generaldirektören, statskommisarierna och tjänstemännen af andra lönegraden enhvar under en och en half månad samt tjänstemännen af första lönegraden enhvar under en månad;

att tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att å tid af året, som af generaldirektören bestämmes, begagna sig af semester;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som där-efter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklara,

ej mindre att enhvar, som med eller efter 1908 års ingång tillträder befattning i statskontoret, skall vara pliktig att underkasta sig nu omförmälda villkor och bestämmelser;

än äfven att de förutvarande innehafvare af befattningar i statskontoret, hvilka icke före den 1 november 1907 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nyssnämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i förenämnda lag, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock höja det i riksstaten under sjunde hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag till statskontoret från 112,000 kronor till 144,700 kronor, eller således med 32,700 kronor.

I sammanhang härmed har Riksdagen till behandling förehaft tre särskilda motioner, däruti föreslagits:

dels att Riksdagen vid godkännande af ny lönestat för statskontoret måtte bestämma såsom villkor för utgående af de nya aflöningsförmånerna, att föreskrift skall meddelas därom, att samtliga ordinarie tjänstemän och betjante skola, där ej för särskilda fall undantag efter pröfning medgifves, vara å tjänsterummen tillstädes minst 6 timmar hvarje söckendag;

dels, att Riksdagen vid godkännande af den föreslagna nya aflöningsstaten för statskontoret och därvid fogade aflöningsvillkor måtte besluta, att i fråga om villkoren för erhållande af ålderstillägg efter orden »eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst» skola inskjutas orden »eller fullgjort annat offentligt uppdrag»,

dels och att Riksdagen vid beviljande af nya lönestater för statskontoret eller andra ämbetsverk under innevarande riksdagssession måtte såsom villkor för de nya lönestaternas åtnjutande föreskrifva:

att ämbetsverket skall utan förmedling af kommissionär och utan annan särskild kostnad än den, som genom förordningarne om expeditionslösen och om stämpelafgiften må vara stadgad, skriftväxla med allmänheten i förekommande mål och ärenden; samt

att i instruktionen för verket skall intagas föreskrift om kungörande af de tider af dagen, på hvilka tjänstemän mottaga besök på ämbetsrummet af allmänheten för meddelande af upplysningar och besvarande af förfrågningar.

Hvad först beträffar de af departementschefen gjorda uttalandena angående statskontorets ämbetsverksamhet, har Riksdagen icke funnit dessa gifva anledning till annat Riksdagens yttrande än att, beträffande det ifrågasatta upphörandet af ämbetsverkets befattning med en del landtstatstjänster, det icke syntes Riksdagen behöfligt att, på sätt departementschefen ifrågasatt, föreskrift fortfarande bibehålles om statskontorets skyldighet att ensamt eller gemensamt med kammarkollegium afgifva yttrande angående tillsättningen af lediga landskamrerare-, landträntmästare- och kronofogdetjänster. I vanliga fall torde nämligen den önskvärda likformigheten i behandlingen af dessa frågor blifva fullt tillgodosedd genom Eders Kungl. Maj:ts omedelbara handläggning af de af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande upprättade förslagen till tjänsternas återbesättande; och i fall af besvär öfver upprättadt förslag eller då ärendet eljest kan anses tvistigt, lärer Eders Kungl. Maj:t icke underlåta att genom remiss inhämta ämbetsverkets yttrande öfver förslaget.

Mot den ifrågasatta indragningen af notarietjänsten samt t. f. kassabokhållarens uppförande å ordinarie stat i andra lönegraden med benämning kamrerare och kassakontrollant, har Riksdagen intet att erinra.

Beträffande villkoren för den föreslagna nya lönestatens åtnjutande har, såsom ofvan nämnts, föreslagits, att föreskrift skall meddelas därom, att samtliga ordinarie tjänstemän och betjante skola, där ej för särskilda fall undantag, efter pröfning medgifves, vara å tjänsterummet tillstädes minst sex timmar hvarje söckendag. Detta förslag står i full öfverensstämmelse med den af löneregleringskommittén uttalade åsikt, att såsom en allmän förutsättning för de nya löneregleringsförslagen för de centrala ämbetsverken borde antagas, att stadgande af ofvan

angifna innebörd blefve för ämbetsverken fastställdt. Såsom af statsrådsprotokollet inhämtas, har jämväl departementschefen vid behandlingen af de allmänna aflöningsvillkoren upptagit frågan om utsträckning af arbetstiden å tjänsterummet och därvid uttalat bland annat att, hvad statskontoret beträffade, med hänsyn till den väsentligen olika beskaffenheten af de särskilda tjänstemannagruppernas arbete, en för alla lika bestämmelse beträffande tjänstgöringstiden å tjänsterummet icke torde böra meddelas. Det syntes emellertid departementschefen lämpligt, att i en blifvande arbetsordning för statskontoret meddelades föreskrift om en reglementerad arbetstid å tjänsterummen, att såsom regel gälla med afseende å första gradens äfvensom vissa af andra gradens tjänstemän; och syntes denna tid böra fastställas till ungefärligen den tid, kommittén föreslagit, vederbörande förmän dock förbehållet att efter pröfning i särskilda fall därifrån medgifva undantag. De närmare bestämmelser, som i förevarande afseende erfordrades, borde emellertid i sammanhang med utfärdande af instruktion och arbetsordning för ämbetsverket komma under öfvervägande.

Den sålunda af såväl kommittén och departementschefen som motionären uttalade grundsatsen om viss bestämd tjänstgöringstid å tjänsterummet kan Riksdagen icke annat än godkänna. Det synes nämligen Riksdagen otvifvelaktigt att den hittills af tjänstemännen å deras ordinarie statstjänst å tjänsterummet använda arbetstid i allmänhet måste anses hafva varit kortare än hvad önskligt varit. Då staten emellertid måst låta sig nöja med detta, såväl inom som utom Riksdagen vid upprepade tillfällen öfverklagade missförhållande, har detta haft sin väsentliga grund i tjänstemännens efter nuvarande förhållanden knappt tilltagna löneförmåner, hvilka gjort det nödvändigt, att tjänstemännen icke genom utsträckning af arbetstiden beröfvades möjlighet att genom tjänstgöring i olika ämbetsverk eller enskildt arbete förvärfva sig den erforderliga inkomstökningen. Genom de i den för statskontoret föreslagna lönestaten upptagna, betydligt ökade lönerna är emellertid, enligt Riksdagens förmenande, denna anledning till att icke i vanliga fall fullt utkräfva tjänstemannens arbetskraft i ämbetsverkets tjänst undanröjd; och i likhet med kommittén och motionären anser Riksdagen, att den dagliga arbetstid, som i allmänhet kan af tjänstemannen fordras, bör kunna sättas till 6 timmar. Däremot kan Riksdagen icke biträda departementschefens till statsrådsprotokollet uttalade mening därom, att en bestämmelse af ifrågavarande art endast skulle afse första gradens och vissa af andra gradens tjänstemän. Äfven om Riksdagen ingalunda förbiser, att det arbete, som åligger tjänstemännen i de

högre lönegraderna och ämbetsverkets chef, i regeln är af den makt-påliggande art, att det i vida högre grad än de lägre tjänstemännens kräver tillfälle till ostördt tankearbete samt att omständigheterna kunna vara sådana, att svårigheter yppas för utförande af arbete af dylik art å tjänsterummet, håller Riksdagen dock före, att genom bestämmande af viss, lika lång daglig arbetstid för samtliga tjänstemännen, arbetsmängden i allmänhet skulle ökas och ärendenas snabbare afgörande befordras, utan att arbetets kvalitet därigenom behöfde försämras. En enligt Riksdagens förmenande synnerligen effektiv åtgärd till förekommande af den ofvan antydda olägenheten, att byråchefer och verkets chef ofta störas i sitt arbete å tjänsterummet, i synnerhet genom besök af allmänheten, torde vara bestämmande och kungörande af viss tid på dagen, då tjänstemännen, med undantag af registratorn, hvilken enligt sakens natur bör under hela tjänstgöringstiden vara för allmänheten tillgänglig, mottaga besök på ämbetsrummet för meddelande af upplysningar och besvarande af förfrågningar i tjänsteärenden. Att, på sätt i en af ofvanberörda motioner föreslagits, bland de allmänna aflöningsvillkoren upptaga bestämmelse därom, att i instruktionen för ämbetsverket skall intagas föreskrift om bestämd mottagningstid, torde emellertid icke af formella skäl vara lämpligt. Behof af införande af ett sådant aflöningsvillkor lär ej heller förefinnas, då Eders Kungl. Maj:t icke torde underlåta att med ledning af ett Riksdagens uttalande i nu angifna riktning i den blifvande instruktionen meddela nödiga föreskrifter i förevarande hänseende.

Om än Riksdagen sålunda icke anser några principiella hinder förefinnas för en i regeln till 6 timmar bestämd tjänstgöringstid för samtliga ordinarie tjänstemän och betjänte, ligger det emellertid i sakens natur att, såsom ock i den hithörande motionen ifrågasatts, undantag från denna regel bör kunna medgifvas. Det i motionen härför använda uttryck »där ej för särskilda fall undantag efter pröfning medgifves» synes emellertid Riksdagen icke äga den tänjbarhet, som lär vara nödvändig för dess användande å alla de fall eller tidsperioder, då en inskränkning i arbetstiden å tjänsterummet visar sig lämplig och behöflig. Riksdagen har därför ansett lämpligt, att i stället för den af kommittén och motionären begagnade formuleringen i förevarande afseende använda uttrycket: »i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas». Härvid har afsetts, att under det senare fallet skulle inrymmas t. ex. de tillfällen, då en tjänsteman för utförande af ett eller annat arbete i tjänsten å annan plats än tjänstelokalen, såsom i annat ämbetsverk, arkiv eller dylikt, under

en eller flera timmar måste vara från tjänstelokalen frånvarande. Med uttrycket »i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas» har Riksdagen afsett, bland andra, de fall, då en mera allmän föreskrift om inskränkning i arbetstiden, afseende t. ex. en längre tidsperiod och hela ämbetsverket, finnes böra medgifvas. Riksdagen har härvid i första rummet haft sin uppmärksamhet riktad på tjänstgöringen under sommarmånaderna. Då nämligen erfarenheten gifver vid handen, att ett behörigt skötande af tjänsten under denna del af året, på grund af det i allmänhet i något mindre mängd inkommande arbetsmaterialet, ställer mindre kraf på arbetsintensiteten inom ämbetsverken än under året i öfrigt och då därtill kommer, att ett strängt fasthållande af regeln om 6 timmars tjänstgöring under ifrågavarande tid otvifvelaktigt i många fall skulle ställa sig hindrande i vägen för tjänstemannen att tillbringa den tjänstefria delen af dygnet på landet, har Riksdagen ansett, att möjlighet bör förefinnas att under exempelvis tiden juni—augusti medgifva skälig nedsättning i ifrågavarande tjänstgöringstid.

Beträffande frågan af hvilken myndighet och i hvilken ordning pröfningen af nu omhandlade undantagsfall skall verkställas, har Riksdagen funnit lämpligast, att föreskrifter i detta afseende meddelas af Eders Kungl. Maj:t i ämbetsverkets instruktion.

Vidkommande förslaget, att meddelande i instruktionen af föreskrift i nu förevarande hänseende skulle upptagas bland de allmänna aflöningsvillkoren, har Riksdagen ansett detta, likaledes ur formell synpunkt, mindre lämpligt. Däremot torde bestämmelse i nu angifven riktning böra uppställas såsom förutsättning för Riksdagens godkännande af den föreslagna aflöningsstaten. Riksdagen anser därför, att efter lönestaten bör intagas en bestämmelse af följande lydelse:

»Denna lönestat träder i kraft den 1 januari 1908 under förutsättning att Kungl. Maj:t dessförinnan meddelat föreskrift därom, att samtliga ordinarie tjänstemän och betjante skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst 6 timmar hvarje söckendag.»

Beträffande villkoren för erhållande af ålderstillägg har, såsom ofvan nämnts, föreslagits, att efter orden »eller på grund af förordnande annan statens tjänst» i mom. C. 9:de punkten skulle inskjutas orden »eller fullgjort annat offentligt uppdrag».

Detta förslag står i öfverensstämmelse med hvad löneregleringskommittén i förevarande hänseende hemställt; och har Riksdagen ansett sig böra godkänna detsamma.

I en af ofvan omförmälda motioner har föreslagits att såsom villkor för den nya lönestatens åtnjutande skulle föreskrivas, att ämbetsverket skall utan förmedling af kommissionär och utan annan särskild kostnad än den, som genom förordningarne om expeditionslösen och om stämpelafgiften må vara stadgad, skriftväxla med allmänheten i förekommande mål och ärenden.

Enligt hvad Riksdagen inhämtat, tillämpas redan nu i statskontoret den praxis, att, om en enskild person vänder sig till ämbetsverket med skriftlig förfrågan i ett tjänsteärende, svar härå meddelas genom vederbörande byråtjänsteman utan någon som helst kostnad för den upplysningssökande. Något principiellt hinder för att meddela bestämd föreskrift angående detta redan tillämpade förfaringssätt torde icke förefinnas, om det än vill synas Riksdagen som om en sådan åtgärd, hvad statskontoret beträffar, icke skulle vara af någon särskildt trängande natur. Af motionen framgår emellertid icke med full tydlighet, huruvida med densamma jämväl afses skyldighet för ämbetsverket att direkt genom posten eller annorledes tillställa allmänheten hos ämbetsverket rekviderade penningmedel. Skulle emellertid en sådan skyldighet vara afsedd, är denna otvifvelaktigt af en i statskontorets nuvarande medelsförvaltning och redovisningsväsende så ingripande natur, att Riksdagen icke tilltror sig att, utan att ämbetsverket blifvit i ärendet hördt eller en mera fullständig utredning än den af motionären förebragta blifvit verkställd, kunna tillstyrka, att en dylik skyldighet ålägges ämbetsverket. Under alla omständigheter lära eventuella bestämmelser angående sättet för ämbetsverkets uppehållande af den skriftliga kommunikationen med allmänheten icke, på sätt föreslagits, böra upptagas bland villkoren för tjänstemännens rätt till åtnjutande af dem tillerkända aflöningsförmåner, utan i stället införas i ämbetsverkets instruktion, vid hvars utfärdande Eders Kungl. Maj:t icke läser underlåta att taga i öfvervägande, i hvad mån de af motionären angifna önskemålen kunna och böra blifva tillgodosedda.

Beträffande härefter de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna lönebeloppen har Riksdagen, ehuru desamma innebära en högst väsentlig förhöjning af de nu utgående aflöningsarna, likväl med hänsyn till den betydliga stegringen i lefnadskostnaderna sedan senaste löneregleringen för ämbetsverket, hvilken stegring, enligt hvad de i ärendet verkställda statistiska utredningar gifva vid handen, måste beräknas till allra minst 25 procent, och under förväntan, att de sålunda föreslagna beloppen skola, på sätt af departementschefen uttalats, visa sig tillräckliga för en lång tid

framåt, ansett sig böra lämna desamma utan erinran. Det har visserligen icke undgått Riksdagens uppmärksamhet, att lönesatserna äro något högre än statskontoret själf i sitt utlåtande den 22 juni 1905 öfver löneredlingskommitténs förslag förordat, men då dels ämbetsverket framhållit, att de i dess berörda utlåtande föreslagna beloppen vore synnerligen knappt tilltagna, dels vederbörlig hänsyn därvid icke kunnat tagas till de afsevärda bidrag till egen pensionering, som tjänstemännen hädanefter skola vidkännas, dels ock arbetstiden å tjänsterummet i väsentlig mån kommer att utsträckas, har Riksdagen funnit giltiga skäl föreligga för den af Eders Kungl. Maj:t gjorda förhöjningen.

Mot den föreslagna fördelningen af aflöningen i lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg har Riksdagen icke haft något att erinra.

Likaledes har Riksdagen funnit lämpligt att, på sätt föreslagits, första gradens tjänstemän komma i åtnjutande af tre ålderstillägg till lönen i stället för nuvarande två.

Den föreslagna förhöjningen af anslaget till amanuenser, vikariatsersättning, renskrifning och flitpenningar från 25,900 kronor till 30,700 kronor har Riksdagen funnit vara af behovet påkallad, särskildt för beredande, på sätt föreslagits, af möjlighet att kunna höja de nu i allmänhet med 1,200 kronor utgående amanuensarfvodena till högst 2,000 kronor. Riksdagen har emellertid velat uttala, att, i den mån ett sådant arfvode förhöjes, en något längre arbetstid å tjänsterummet än den nu för amanuenserna gällande skäligen synes kunna utkrävas af den, som får uppbära det förhöjda arfvodet.

Hvad i öfriga här ofvan ej vidrörda delar departementschefen till statsrådsprotokollet uttalat eller Eders Kungl. Maj:t föreslagit, har Riksdagen ej funnit gifva anledning till erinran.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen,
dels godkänt följande aflöningsstat för statskontoret:

	Kronor.				Summa.	
	Lön.	Tjänstgöringspennningar.	Ortstilllägg.	Arfvoden eller missräkningspennningar.		
1 generaldirektör	7,000	3,000	1,000	—	11,000	
1 statskommissarie och byråchef	5,000	2,500	600	—	8,100	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
2 dito	10,000	5,000	1,200	—	16,200	
1 andra gradens tjänsteman, sekreterare	3,600	1,800	400	—	5,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 dito, räntmästare	3,600	1,800	400	500	6,300	
1 dito, kamrerare och kassakontrollant	3,600	1,800	400	—	5,800	
1 dito, förste revisor	3,600	1,800	400	—	5,800	
1 dito, kamrerare	3,600	1,800	400	—	5,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 första gradens tjänsteman, stämpelkassör	2,200	1,500	300	500	4,500	
1 dito, revisor	2,200	1,500	300	—	4,000	
8 dito, revisorer och bokhållare, registrator	17,600	12,000	2,400	—	32,000	
Till amanuenser, vikariatsersättning, renskrifning och flitpenningar	—	—	—	30,700	30,700	
1 förste vaktmästare	900	450	150	—	1,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	150	—	1,200	
5 dito	3,500	1,750	750	—	6,000	
Summa					144,700	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

Denna lönestat träder i kraft den 1 januari 1908 under förutsättning att Kungl. Maj:t dessförinnan meddelar föreskrift därom, att samtliga ordinarie tjänstemän och betjante skola, i den mån ej undantag

kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst 6 timmar hvarje söckendag;

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att innehafvare af ordinarie befattning i statskontoret skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jänkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af ämbetsverket eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, äfvensom därest ämbetsverkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom själfständigt ämbetsverk anses, eller därest vissa ifrågavarande ämbetsverk tillhörande göromål öfverflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänstegrad och den aflöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till hvilket göromålen öfverlämnas;

att med ordinarie befattning i statskontoret icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning i nämnda ämbetsverk ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroy försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej, hvad angår chef eller ledamot, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, statskontoret, uppå därom gjord framställning, och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i ämbetsverket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibehållas;

att tjänsteman i första lönegraden är skyldig att tjänstgöra å den särskilda befattning inom graden, där statskontoret, till befordrande af arbetets oafbrutna gång, finner honom lämplig och behöflig;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag

eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman eller betjänt för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman eller betjänt varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af statskontoret pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej statskontoret finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning i statskontoret, densamma, mot åtnjutande, i förstnämnda fall af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men i senare fallet af däremot svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstealdern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller på grund af förordnande i följd af frågan om statskontorets omorganisation;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhål-

lande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att tjänstemännen äga årligen, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske, åtnjuta semester, generaldirektören, statskommisarierna och tjänstemännen af andra lönegraden enhvar under en och en half månad samt tjänstemännen af första lönegraden enhvar under en månad;

att tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att å tid af året, som af generaldirektören bestämmes, begagna sig af semester;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till månads slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som där-efter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklarar

ej mindre, att en hvar, som med eller efter 1908 års ingång tillträder befattning i statskontoret, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser;

än äfven att de förutvarande innehafvare af befattningar i statskontoret, hvilka icke före den 1 november 1907 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i förenämnda lag, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock höjt det i riksstaten under sjunde hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag till statskontoret från 112,000 kronor till 144,700 kronor, eller således med 32,700 kronor.

Stockholm den 14 maj 1907.

Med undersätlig vördnad.
